

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

РІШЕННЯ

Іменем України

«06» лютого 2023 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:

головуючого: Шкодін Я.В.,

суддів: Задорожної Л.І., Федорова О.В.,

за участю секретаря судового засідання: Потапової Л.В.,

позивача – представників Міністерства юстиції України Мірошника А.С., Точило К.С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в м. Києві адміністративну справу за позовом Міністерства юстиції України (місто Київ, вулиця Городецького, 13, 01001, код ЄДРПОУ 00015622) до Аксакова Анатолія Геннадійовича (остання відома адреса перебування:

) про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»,

ВСТАНОВИВ:

30 січня 2023 року до Вищого антикорупційного суду звернулось Міністерство юстиції України (далі - позивач) з адміністративним позовом до Аксакова Анатолія Геннадійовича (далі - відповідач) про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», та стягнення активів у дохід держави, а саме: житлового будинку з надвірними будівлями, загальною площею 56,4 кв.м., розташованого за адресою: Автономна Республіка Крим, Бахчисарайський р., с. Віліне, вулиця О. Кошового, будинок 9.

Короткий зміст адміністративного позову та його обґрунтування.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що рішенням РНБО від 07 вересня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 07 вересня 2022 року №637/2022) стосовно Аксакова А.Г. (7 позиція у додатку до цього рішення) 28 листопада 1957 року народження, громадянина рф, депутата державної думи федеральних зборів рф, члена політичної партії «справедлива росія – за правду» застосовано санкцію у виді блокування активів строком на 10 років. Крім цього, Аксаков А.Г. включений до санкційних списків Нової Зеландії, Австралії, Канади, Європейського Союзу, Японії, Швейцарії, Французької Республіки, Королівства Бельгії, Сполучених Штатів Америки, Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії. До Аксакова А.Г. застосовано обмежувальні заходи, зокрема у виді замороження активів, заборони на в'їзд, обґрунтуванням та підставами застосування яких слугує підтримка рішення президента путіна про визнання днр і лнр незалежними державами, тобто політики, спрямованої на дестабілізацію та загрозу територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, зокрема шляхом голосування за прийняття проекту постанови держдуми (15 лютого 2022 року) №58243-8 та проектів федеральних законів (22 лютого 2022 року) №№ 75577-8, 75578-8.

Позивач зазначає, що громадянин рф Аксаков А.Г. є депутатом державної думи федеральних зборів рф, членом політичної партії «справедлива росія – за правду», учасником багатьох економічних та банківських форумів, головою комітету державної думи по фінансовому ринку, тобто особою, яка координує напрям законопроектної роботи в рамках розвитку російської економіки. Нині Аксаков А.Г. безпосередньо бере участь у пошуку варіантів для стабілізації російської економіки, яка потерпає від наслідків непростого геополітичної ситуації, яка склалась, ігнорує факт наявності у діях вищого політичного керівництва рф складу міжнародно-протиправних діянь, свідомо здійснює протиправно його

загарбницьким планам стосовно території України, шляхом підтримки визнання «днр» та «лнр» окремими державними утвореннями, а також «включення» окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України до складу рф, докладає чималі зусилля для встановлення законодавчих заохочень для мобілізованих, направлених на війну в Україні. Вказані дії Аксакова А.Г. свідчать про беззаперечну підтримку незаконних дій влади рф щодо повномасштабного вторгнення в Україну, зокрема усіх політичних рішень щодо незаконного розширення юрисдикції держави-агресора на території, які входять до складу України, а також участь у розпалюванні та спонуканні до ворожнечі. Відповідно до інформації, отриманої від Служби Безпеки України на запит, позивачу стало відомо, що стосовно Аксакова А.Г. слідчим відділом УСБУ в Івано-Франківській області відкрито кримінальне провадження за ч.3 ст. 110 КК України.

Також позивач вказує, що, як було ними встановлено, Аксаков А.Г., будучи депутатом державної думи федеральних зборів російської федерації, здійснює пошук шляхів для нівелювання дії санкцій, докладає зусиль для стабілізації економічної сфери рф, підтримуючи цим ідеологію кремля та визнаючи правомірною збройну агресію рф проти України; координуючи законопроектну роботу в економіці, фінансовій та соціальній сферах рф, спонукає російських громадян до участі у війні в Україні, до геноциду Українського народу; брав участь в ухваленні рішення про поширення юрисдикції рф на територію, яка, відповідно до ст. 133 Конституції України, входить до України; у висловах Аксакова А.Г. вбачається глорифікація дій вищого політичного керівництва рф, представників збройних формувань держави-агресора, а також він заперечує національну ідентичність українців. На переконання позивача, зазначені дії Аксакова А.Г. мають постійний та триваючий характер, вчиняються ним умисно та свідомо, починаючи з повномасштабного вторгнення рф на територію України.

Крім цього, в позовній заяві позивач просить при прийнятті рішення врахувати співмірність застосування санкції як стягнення в дохід держави із шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача. Відповідно до відомостей з Реєстру прав власності на нерухоме майно, Аксакову А.Г. на праві приватної власності належить житловий будинок з надвірними будівлями, загальною площею 56,4 кв.м., розташований за адресою: Автономна Республіка Крим, Бахчисарайський р., с. Віліне, вулиця О. Кошового, будинок 9.

Оскільки Аксаков А.Г. є суб'єктом застосування санкції, передбаченої п.1^а ч.1 ст. 4 Закону України «Про санкції», встановлених вищезазначених обставин та доданих на їх підтвердження до позовної заяви матеріалів, на переконання позивача, є достатньо, щоб дійти висновку, що дії Аксакова А.Г. свідчать про наявність підстав, закріплених п.п. «в» п.2 ч.1 ст. 5^а Закону України «Про санкції», для стягнення його активів в дохід держави.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 31 січня 2023 року відкрито провадження в адміністративній справі, відповідачу запропоновано у дводенний строк із дня одержання позовної заяви подати до суду відзив на адміністративний позов у відповідності до вимог ст. 162 КАС України.

Разом з адміністративним позовом до суду надійшла заява Міністерства юстиції України про забезпечення позову, яка була задоволена ухвалою суду від 31 січня 2023 року.

Відповідач правом на подання відзиву на позовну заяву не скористався, про відкриття провадження у справі був поінформований шляхом опублікування повістки про виклик у судове засідання на офіційному сайті Вищого антикорупційного суду, а також шляхом направлення листів на електронні адреси.

Відповідно до ч.6 ст. 162, ч.2 ст. 175 КАС України, у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин, суд вирішує справу за наявними в ній матеріалами.

Позиції учасників справи.

Представники позивача в судовому засіданні 06 лютого 2023 року підтримали доводи, викладені в позовній заяві, і просили адміністративний позов задовольнити.

Відповідач в судове засідання 06 лютого 2023 року не з'явився, причини неявки не повідомив, про час та місце розгляду справи повідомлявся належним чином, правом на подання відзиву на позов або заперечень проти його задоволення не скористався.

Неявка в судове засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає

розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви у судовому засіданні (ч.3 ст. 268, ч.5 ст. 283¹ КАС України).

Встановлені обставини, мотиви і оцінка суду.

Заслухавши пояснення представника позивача, розглянувши матеріали адміністративної справи, всебічно і повно з'ясувавши в судовому засіданні усі фактичні обставини справи, на яких ґрунтується позовна заява, оцінивши наявні матеріали в їх сукупності, колегія суддів вважає за необхідне зазначити, що для гарантування конституційного порядку, нормального функціонування держави з метою утвердження прав і свобод людини і забезпечення гідних умов життя, Конституція України передбачає структуровану, багаторівневу, ієрархічну систему органів державної влади, які наділені відповідною компетенцією, мають свій предмет відання та владні повноваження.

Здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову передбачає, що кожний орган державної влади має належати до однієї з цих гілок влади або мати особливий статус, окремо визначений Основним Законом України.

Закріплення такої гнучкої, але водночас чітко визначеної системи органів державної влади, з розділенням та чітким визначенням і розмежуванням повноважень зумовлене забезпеченням цілісності внутрішньої структури держави та необхідністю задоволення потреб державного та суспільного життя країни.

На думку колегії суддів, в умовах правового режиму воєнного стану таке розмежування повноважень між гілками влади стає ще більш чітким, а надані повноваження, які визначені Конституцією України, повинні використовуватися суб'єктами застосування ще більш відповідально та виключно для досягнення єдиної мети – нівелювати загрози існування самої держави та захистити її фундаментальні цінності.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України», Рада національної безпеки і оборони України (далі – РНБОУ) відповідно до Конституції України є координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентові України. Прийняті рішення РНБОУ вводяться в дію указами Президента України. Рішення РНБОУ введені в дію указами Президента України, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади.

З метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, Законом України «Про санкції» (далі Закон) було визначено, що пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій виносяться на розгляд Ради національної безпеки та оборони України Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Службою безпеки України (ч.1 ст.5 Закону).

Вид санкції, як стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, **може бути застосована** лише в період дії правового режиму воєнного стану та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів (ч.1 п.1¹ ст.4, абз.2 ч.1 ст. 5¹ Закону).

За наявності підстав та умов, зазначених у частині першій ст. 5¹ Закону, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2022 року № 635, Міністерство юстиції України звертається до Вищого антикорупційного суду із заявою про застосування до відповідної фізичної або юридичної особи санкції, в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Указом Президента України від 07 вересня 2022 року №637/2022 було введено в дію рішення РНБОУ від 07 вересня 2022 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), яким були підтримані внесені Службою безпеки України пропозиції щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), у тому

числі, відносно Аксакова Анатолія Геннадійовича, 28 листопада 1957 року народження громадянина рф, депутата державної думи федеральних зборів рф, члена політичної партії «справедлива росія – за правду» (7 позиція у додатку до цього рішення),

Міністерство юстиції України звернулося з адміністративним позовом до Аксакова Анатолія Геннадійовича про стягнення активів у дохід держави, а саме: житлового будинку з надвірними будівлями, загальною площею 56,4 кв.м., розташованого за адресою: Автономна Республіка Крим, Бахчисарайський р., с. Віліне, вулиця О. Кошового, будинок 9.

Факт належності майна Аксакову А.Г. позивач доводить інформацією з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно станом на 16 січня 2023 року (№320324015).

Підставами для застосування санкції позивач зазначив пп «є» п.1 та пп «в» п. 2 ч.1 ст. 5¹ Закону, а саме:

- завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом ухвалення або взяття участі в ухваленні рішення (з підтримкою такого рішення своїм голосом) про поширення юрисдикції держави-агресора чи будь-якої іншої держави на територію, яка відповідно до Конституції України входить до складу України;
- підтримка політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення; глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, представників збройних формувань держави-агресора, а також визнання правомірною збройну агресію проти України та спонукання до неї; геноцид Українського народу.

Обґрунтовуючи підстави для застосування запропонованої санкції, позивач послався на веб-сайти та надав відповідні роздруківки, із яких, на його думку вбачається, належність Аксакова А.Г. до громадянства рф, його статус - депутат державної думи федеральних зборів рф, членство у політичній партії «справедлива росія – за правду», займана посада - голова комітету державної думи по фінансовому ринку, підтримка «включення» окупованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей України до складу рф, заохочення ним російських громадян до участі у війні в Україні, до геноциду Українського народу, глорифікація дій вищого політичного керівництва рф, представників збройних формувань держави-агресора, заперечення національної ідентичності українців. Також представник позивача зазначив, що такі дії Аксакова А.Г. мають постійний та триваючий характер, вчиняються ним умисно та свідомо, починаючи з повномасштабного вторгнення рф на територію України.

Відповідно до ч.6 ст.284 КАС України, суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

Колегія суддів, оцінюючи надані позивачем матеріали, констатуючи загальновідомий факт того, що на території України з початку 2014 року фіксується вітчизняною правоохоронною системою, як і міжнародною спільнотою, трагедія, яку не знало людство з Другої світової війни, що спричинена віроломними діями рф, залишаючись об'єктивними, дотримуючись особливостей, які встановлені законодавцем під час провадження у справах про застосування санкцій (ч.ч.3, 4, 5, 6 ст. 283-1 КАС України), з урахуванням продовження дії воєнного стану в Україні (Указ Президента України №757/2022), чинності рішення РНБОУ від 07 вересня 2022 року в частині Аксакова А.Г. (інших відомостей не надано), здійснивши усі можливі дії по повідомленню останнього, вважає за можливе ухвалити рішення на користь позивача та задовольнити його у повному обсязі.

Колегія суддів, як складова судової влади, розуміючи межі своїх повноважень та визначені Конституцією України завдання зазначає, що застосована санкція є відповіддю держави на дії, що становлять загрозу її існуванню і, на наше переконання, її застосування може сприяти досягненню мети, про яку йде мова у ст.1 Закону України «Про санкції» (суверенне право України на захист).

В той же час, колегія суддів звертає увагу відповідача, що підставою для перегляду цього рішення можуть бути факти/інформація, які спростовують твердження позивача, які, в свою чергу, ґрунтуються на відомостях, що були зібрані Службою безпеки України, НАЗК тощо. З цього приводу потребують врахування висновки Міжнародного військового

трибуналу у Нюрнберзі, що надавав оцінку поясненням осіб, які зазначали жертвою режиму, з остраху йому підкорялися, не розуміли і не усвідомлювали наслідків своїх дій тощо.

Підставою для перегляду цього рішення може бути також факт скасування Верховним Судом Указу Президента України від 07 вересня 2022 року №637/2022.

Жодних явних ознак порушення прав інших осіб прийнятим рішенням колегією суддів не встановлено, так як стягнене майно Аксаков А.Г. набув на підставі свідчення про право на спадщину, а отже відносилось до його особистої власності.

Колегія суддів не вбачає підстав для скасування заходів забезпечення адміністративного позову, оскільки до відповідача застосовано санкцію у вигляді стягнення відповідних активів, як і не вбачає підстав для негайного виконання рішень та розподілу судових витрат.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 242, 268, 283¹ КАС України, ст. ст. 4, 5, 5¹ Закону України «Про санкції», за достатності долучених матеріалів до позову, щоб прийти до переконання, що наданої позивачем інформації вистачає для прийняття рішення, суд -

ВИРІШИВ:

Позовну заяву Міністерства юстиції України до Аксакова Анатолія Геннадійовича про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції» - **задовольнити.**

Застосувати до Аксакова Анатолія Геннадійовича, року народження, громадянина рф, РНОКПП – , ідентифікаційний податковий номер особи рф – , - санкцію, передбачену пунктом 1¹ частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції».

Стягнути в дохід держави активи, а саме: житловий будинок з надвірними будівлями, розташований за адресою: Автономна Республіка Крим, Бахчисарайський р., с. Віліне, вулиця О. Кошового, будинок 9; загальна площа 56,4 кв.м.

Копію рішення не пізніше наступного дня після ухвалення надіслати позивачу та особі, щодо якої ставилося питання про застосування санкції, та опублікувати на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення суду в день набрання ним законної сили надіслати Кабінету Міністрів України для визначення суб'єкта, порядку та способу його виконання.

Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана стороною до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня його проголошення. Особи, які не були присутні при проголошенні зазначеного рішення, мають право його оскаржити протягом п'яти днів із дня публікації рішення на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги, рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Головуючий

/підпис/

Я. ШКОДІН

Судді

/підпис/

О. ФЕДОРОВ

/підпис/

Л. ЗАДОРЖНА

